

**SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI
SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. ALFONSA BRANDTA
W KURNOSIE DRUGIM**

2015/2018

Założenia wstępne programu.

Przedstawiony program profilaktyki jest dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów i odpowiada na realne problemy oraz zagrożenia występujące w szkole i środowisku.

Podstawowym założeniem programu jest wspomaganie uczniów w rozwoju, wspieranie w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi ich prawidłowemu rozwojowi oraz likwidowanie czynników niekorzystnych dla ich zdrowia i życia.

Treści profilaktyczne włączone są do programów nauczania różnych przedmiotów, tak by skoordynować działania we wszystkich obszarach funkcjonowania ucznia.

Diagnoza środowiska szkolnego została opracowana na podstawie:

- relacji wychowawców klas na temat problemów wychowawczych w konkretnych klasach
- rozmów z pozostałymi nauczycielami
- obserwacji zachowań uczniów
- rozmów z rodzicami uczniów
- analizy dokumentacji szkolnej
- analizy wniosków z posiedzeń Rady Pedagogicznej

Z analiz wynika, że do głównych zachowań ryzykownych należą:

- zachowania agresywne
- wulgaryzmy
- brak motywacji do nauki
- wagary
- palenie tytoniu
- brak dbałości o zdrowy i higieniczny tryb życia
- brak znajomości zasad współżycia w grupie
- niska kultura osobista
- nadmierne korzystanie z mediów cyfrowych

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy sformułowane zostały cele Szkolnego Programu Profilaktyki oraz zadania i sposoby ich realizacji, służące osiągnięciu założonych celów.

Działania Szkolnego Programu Profilaktyki skierowane są na wszystkich uczniów, nauczycieli i rodziców. Realizatorami profilaktyki są wszyscy nauczyciele szkoły wspierani przez specjalistów w porozumieniu ze środowiskiem rodzinnym ucznia.

Podstawy prawne.

1. Konstytucja RP - art. 72
2. Konwencja o Prawach Dziecka -art.3, art.19, art.33
3. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r.
4. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r.
5. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości (Dz. U. Nr 147 z 2002 r., poz. 1231
6. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997r o przeciwdziałaniu narkomanii, nowelizacja z 27 listopada 2000r
7. Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych
8. Ustawa z dnia 18 stycznia 1996r. o kulturze fizycznej
9. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich
10. Rozporządzenie MENiS z dnia 26 lutego 2002r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
13. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Cele Szkolnego Programu Profilaktyki:

1. Budowanie bezpiecznej i ciepłej atmosfery w szkole, budowanie zaufania, integracja w klasie
2. Ochrona uczniów przed różnymi zagrożeniami, reagowanie na pojawiające się zagrożenia
3. Pomoc w rozwijaniu zdolności do samokontroli, samoobserwacji
4. Uczucie rozwiązywania konfliktów w sposób konstruktywny
5. Zapobieganie powstawaniu zachowań agresywnych
6. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własną i cudzą agresją
7. Rozwijanie umiejętności zachowań asertywnych
8. Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych, zasad pracy w grupie (zespole)
9. Kształtowanie w uczniach aktywnej, otwartej, prospołecznej postawy
10. Wprowadzanie przedsięwzięć antydyskryminacyjnych, w tym działań służących przeciwdziałaniu agresji rówieśniczej powodowanej stereotypami i uprzedzeniami
11. Rozpoznawanie oznak stresu oraz radzenia sobie z nim
12. Propagowanie zdrowego trybu życia
13. Wskazywanie na szkodliwość używek oraz uświadamianie uczniów o zagrożeniach, jakie niosą ze sobą uzależnienia (w tym również uzależnienia od komputera/Internetu)
14. Zwrócenie uwagi rodziców na sygnały ostrzegawcze pojawiające się w przypadku uzależnień oraz informowanie ich jak mogą zapobiegać uzależnieniom
15. Wspomaganie umiejętnego planowania i wykorzystywania czasu wolnego
16. Pomoc uczniom mającym trudności w nauce
17. Motywowanie do nauki
18. Minimalizowanie zjawiska absencji
19. Rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji oraz rozwiązywania problemów.

Poziomy oddziaływań:

Działania w wymiarze szkoły, klasy oraz działania na rzecz indywidualnych osób.

Planowane efekty:

1. Utrzymanie wizerunku przyjaznej i bezpiecznej szkoły
2. Poprawa sposobu komunikacji wśród uczniów oraz komunikacji uczeń-osoba dorosła
3. Zminimalizowanie zjawiska agresji w szkole oraz zjawiska dyskryminacji.

4. Wyposażenie uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach oraz podejmowania odpowiedzialnych decyzji
5. Wzrost wiedzy uczniów oraz rodziców na temat uzależnień (w tym również uzależnień od komputera/Internetu) oraz przeciwdziałania im
6. Poprawa frekwencji wśród uczniów
7. Efektywniejsze gospodarowanie czasem wolnym przez uczniów
8. Doskonalenie umiejętności wychowawczych rodziców przez konsultacje z nauczycielami, pedagogiem szkolnym czy psychologiem
9. Poprawa współpracy rodziców z wychowawcą, pedagogiem szkolnym w celu rozwiązywania problemów dzieci
10. Podnoszenie kwalifikacji i wiedzy nauczycieli poprzez udział w różnych szkoleniach, warsztatach.

SZCZEGÓŁOWY PLAN DZIAŁAŃ PEDAGOGICZNYCH

ROZPOZNANIE ŚRODOWISKA DOMOWEGO POD KĄTEM ZAGROZEŃ ORAZ ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	ADRESAT	TERMIN REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	MONITOROWANIE I EWALUACJA
1. Diagnozowanie rodziny jako środowiska wychowawczego	Wywiady środowiskowo – rodzinne	uczniowie, rodzice	cały rok	wychowawcy klas, pedagog szkolny	dokumentacja pedagoga szkolnego
2. Zaprojektowanie i zorganizowanie działań profilaktycznych ze względu na różne zagrożenia społeczne i wychowawcze	Przeprowadzenie ankiety na temat czynników ryzyka	uczniowie	wrzesień	wychowawcy klas, pedagog szkolny	opracowanie ankiet
	Objęcie indywidualną opieką uczniów sprawiających trudności wychowawcze	uczniowie	cały rok	wychowawcy klas, pedagog szkolny	dokumentacja pedagoga szkolnego
	Pedagogizacja rodziców	rodzice	cały rok	wychowawcy klas, pedagog szkolny	wpisy do dziennika
3. Kwalifikowanie rodziców do określonych zadań i funkcji (współpraca ze szkołą)	Współpraca szkoły z rodzicami poprzez umożliwienie im udziału w pracach na rzecz szkoły, klasy (organizowanie wspólnych uroczystości, imprez)	rodzice	cały rok	Dyrektor, Rada Pedagogiczna, Rada Rodziców	Harmonogram uroczystości i imprez szkolnych

PROMOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA I PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	ADRESAT	TERMIN REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	MONITOROWANIE I EWALUACJA
1. Promocja zdrowego i aktywnego stylu życia	Realizacja edukacji prozdrowotnej, pogadanki, dyskusje na godzinach wychowawczych	Uczniowie	Cały rok	Wychowawcy, pedagog szkolny	Zapisy w dzienniku, sprawozdania, dokumentacja pedagoga szkolnego
	Cykl tematów realizowanych na lekcjach przyrody oraz w nauczaniu zintegrowanym	Uczniowie	Cały rok	nauczyciel przyrody, nauczyciele nauczania zintegrowanego	Zapisy w dzienniku, sprawozdania,

	Rozwijanie sprawności fizycznej na lekcjach w-f, imprezach sportowych, dodatkowych zajęciach SKS	Uczniowie	Cały rok	nauczyciele w-f	Zapisy w dzienniku, sprawozdania,
	Higiena osobista wieku dojrzewania – pogadanki, rozmowy indywidualne	Uczniowie	Cały rok	Higienistka, nauczyciele, nauczyciel w-f	Zapisy w dzienniku
	Udział w programie „Trzymaj formę”	Uczniowie	Cały rok	Koordinator programu, nauczyciele	Sprawozdanie
2. Promowanie zachowań proekologicznych	Propagowanie akcji ekologicznych w środowisku lokalnym	Uczniowie	Cały rok	Nauczyciel przyrody, Wychowawcy	Zapisy w dzienniku, sprawozdania,
	Zbiórka surowców wtórnych (baterie)	Uczniowie	Cały rok	Nauczyciel przyrody, Wychowawcy	Zapisy w dzienniku, sprawozdania,
4. Rozwijanie zainteresowań adekwatnych do umiejętności i zdolności uczniów	Kółka zainteresowań, organizowanie ciekawych zajęć na świetlicy, SKS, zajęcia dodatkowe	Uczniowie	Cały rok	Nauczyciele, Opiekunowie świetlicy	Zapisy w dzienniku, sprawozdania,
5. Profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych	Przeprowadzenie badań ankietowych wśród uczniów, sprawdzających ich kontakt z substancjami uzależniającymi	Uczniowie kl. V - VI	wrzesień	Wychowawcy, Pedagog szkolny	Opracowanie ankiet
6. Dostarczenie wiedzy o szkodliwości substancji uzależniających, sposobach i formach pomocy, uczenie podejmowania decyzji ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności odmawiania	Wprowadzenie w ramach godzin wychowawczych tematów z programu profilaktycznego Przygotowanie pakietu edukacyjnego z zakresu profilaktyki uzależnień Przestrzeżenie zakazu palenia papierosów na terenie szkoły poprzez systematyczne dyżury nauczycieli na przerwach	Uczniowie Uczniowie, Rodzice	II półrocze Październik/ Wrzesień Cały rok	Wychowawcy, Pedagog szkolny Pedagog szkolny Nauczyciele	Zapisy w dzienniku, sprawozdania, dokumentacja pedagoga szkolnego materiały edukacyjne Wykaz dyżurów
7. Opracowanie materiałów profilaktycznych dla uczniów oraz rodziców dot. zagrożeń płynących z nadmiernego i niewłaściwego	Opracowanie „Przewodnika po Internecie” dla uczniów szkoły podstawowej (ulotka informacyjna, prezentacja	Uczniowie, Rodzice	Cały rok	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny	Materiały edukacyjne, zapisy w dziennikach, dokumentacja pedagoga szkolnego, gazetka pedagoga szkolnego

<p>korzystania mediów cyfrowych.</p>	<p>multimedialna).</p> <p>Opracowanie „Poradnika dla rodziców” dotyczącego bezpiecznego i racjonalnego korzystania ze współczesnych mediów (informacyjna, prezentacja multimedialna).</p> <p>Dystrybucja i prezentacja materiałów profilaktycznych (godzina wychowawcza, zajęcia świetlicowe, zebrania/konsultacje z rodzicami).</p>				
<p>8.Przekazywanie wiedzy na temat niebezpieczeństw płynących z nadmiernego i niewłaściwego korzystania z komputera i Internetu; informowanie o możliwościach korzystania z pomocy.</p>	<p>Dzielenie się zdobytą wiedzą oraz zgromadzonymi i opracowanymi materiałami profilaktycznymi z uczniami, rodzicami oraz gronem pedagogicznym (gazetka szkolna, strona internetowa szkoły, rada pedagogiczna, zebrania/konsultacje z rodzicami, pogadanki itp.).</p>	<p>Uczniowie, Rodzice</p>	<p>Cały rok</p>	<p>Nauczyciele, pedagog szkolny</p>	<p>Zapisy w dziennikach, dokumentacja pedagoga szkolnego, gazetka pedagoga szkolnego, strona internetowa szkoły</p>
<p>9.Zajęcia profilaktyczne/warsztaty dla uczniów szkoły podstawowej</p>	<p>Quiz profilaktyczny – „Czy znasz pułapki wirtualnej rzeczywistości?” - wdrażanie uczniów do autorefleksji nt. racjonalnego korzystania ze współczesnych mediów (ilość czasu spędzanego przed komputerem, rodzaje aktywności w Internecie, etc.).</p> <p>Zwrócenie uwagi na zagrożenia płynące z nadmiernego i niewłaściwego</p>	<p>Uczniowie</p>	<p>Cały rok</p>	<p>Wychowawcy, pedagog szkolny</p>	<p>Zapisy w dziennikach, dokumentacja pedagoga szkolnego</p>

	<p>korzystania z mediów cyfrowych.</p> <p>Promowanie bezpiecznego korzystania z komputera/Internetu.</p> <p>Zastosowanie aktywizujących metod pracy: dyskusja, praca w grupach, mapa mentalna, burza mózgów, etc.</p> <p>Prezentacja i dystrybucja materiałów dot. bezpiecznego korzystania z Internetu i komputera</p>				
--	---	--	--	--	--

PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY I AGRESJI

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	ADRESAT	TERMIN REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	MONITOROWANIE I EWALUACJA
1. Przeciwdziałanie i redukcja agresji (słownej, fizycznej, psychicznej) oraz agresji rówieśniczej spowodowanej stereotypami i uprzedzeniami w szkole i środowisku	Badania ankietowe wśród uczniów sprawdzające ich poczucie bezpieczeństwa oraz weryfikujące wystąpienie przypadków przemocy na terenie szkoły	Uczniowie klas IV – VI	Wrzesień, maj	Wychowawcy, pedagog szkolny	Opracowanie ankiet
	Utworzenie klasowego systemu właściwych i pożądanых zachowań (wspólnie z uczniami), zawieranie kontraktów klasowych oraz indywidualnych.	Uczniowie	Październik, kontrakty indywidualne według potrzeb	Wychowawcy	Zapisy w dzienniku,
	Wprowadzenie w ramach godzin wychowawczych tematów z programu profilaktycznego o agresji, przemocy i dyskryminacji	Uczniowie	listopad – marzec	Wychowawcy, pedagog szkolny	Zapisy w dzienniku, sprawozdania, dokumentacja pedagoga szkolnego

	Zorganizowanie szkolnego Dnia Życzliwości	Uczniowie	21 listopad	Samorząd uczniowski	Harmonogram imprez i uroczystości szkolnych
	Przeprowadzenie pogadanki z rodzicami podczas wywiadówki	Nauczyciele	według potrzeb	Dyrektor szkoły, wychowawca, pedagog szkolny	Zapisy w dzienniku, sprawozdania, dokumentacja pedagoga szkolnego
	Zorganizowanie akcji plakatowej SZKOŁA BEZ PRZEMOCY, BEZPIECZNA SZKOŁA	Uczniowie	I półrocze	Nauczyciel plastyki, świetlica	Zapisy w dzienniku, sprawozdania,
	Przygotowanie informacji dotyczącej możliwości uzyskania pomocy dla ofiar przemocy (gazetka pedagoga)	Uczniowie rodzin objętych „Niebieską kartą”	wrzesień	Pedagog szkolny	Gazetka pedagoga szkolnego
	Dyżury nauczycieli podczas przerw śródlekcyjnych oraz stosowanie odpowiednich procedur w przypadku wystąpienia zjawiska agresji na terenie szkoły	Uczniowie objęci nadzorem kuratora	Cały rok	Nauczyciele	Grafik dyżurów, zapisy w dzienniku lub notatka służbowa w zależności od rodzaju i stopnia zjawiska.
	Udział nauczycieli w dostępnych szkoleniach dotyczących tego obszaru oraz poszerzanie wiedzy za pomocą fachowej literatury		Cały rok	Nauczyciele	Zaświadczenia o ukończeniu kursu/szkolenia
	Współpraca pedagoga szkolnego z zespołem interdyscyplinarnym przy GOPS w Bełchatowie		Cały rok	Pedagog szkolny	dokumentacja pedagoga szkolnego
	Współpraca z kuratorami sądowymi w zakresie wspólnych oddziaływań wychowawczych na uczniów objętych nadzorem		Cały rok	Wychowawcy, pedagog szkolny	dokumentacja pedagoga szkolnego

2. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych	Wprowadzenie w ramach godzin wychowawczych tematów z zakresu integracji, prawidłowej komunikacji, umiejętności zachowań asertywnych, współpracy.	Uczniowie	Październik – luty	Wychowawcy, pedagog szkolny	Zapisy w dzienniku, sprawozdania, dokumentacja pedagoga szkolnego
	Zastosowanie aktywnych metod pracy takich jak praca w grupach, dyskusja.	Uczniowie	Cały rok	Nauczyciele	Zapisy w dzienniku

ELIMINOWANIE ZJAWISKA WAGAROWANIA

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	ADRESAT	TERMIN REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	MONITOROWANIE I EWALUACJA
1. Działania zapobiegające niskiej frekwencji oraz wagarowania wśród uczniów. Współpraca z rodzicami w zakresie kontroli realizacji obowiązku szkolnego.	Szczegółowe poinformowanie uczniów o konsekwencjach wagarów i ucieczek z lekcji	Uczniowie	Wrzesień – lekcje organizacyjne	Wychowawcy	Zapisy w dzienniku, sprawozdania,
	Poinformowanie rodziców o podjętych przez szkołę działaniach zmierzających do poprawy pełnienia przez uczniów obowiązku szkolnego, ustalenie zasad wzajemnej współpracy w tym zakresie	rodzice	Wrzesień - październik	Wychowawcy	Zapisy w dzienniku, sprawozdania,
	Rozmowy dyscyplinujące	Uczniowie zagrożeni nieklasyfikowaniem	marzec	Wychowawcy, pedagog szkolny	Zapisy w dzienniku, dokumentacja pedagoga szkolnego
	Zorganizowanie „Dnia Ucznia” w ramach obchodów pierwszego dnia wiosny	Uczniowie	21 kwietnia	samorząd szkolny	Harmonogram imprez i uroczystości szkolnych
	Nagradzanie uczniów na koniec roku szkolnego za 100% frekwencję na zajęciach	Uczniowie	czerwiec	Dyrektor szkoły, wychowawcy	

2. Pomoc uczniom w przezwyciężaniu trudności szkolnych	Stosowanie się do zaleceń zawartych w orzeczeniach i opiniach PPP przez nauczycieli	Nauczyciele	Cały rok	Nauczyciele	Zapisy w dzienniku, sprawozdania,
	Udzielanie pomocy dydaktycznej uczniom w ramach pracy świetlicy szkolnej	Uczniowie	Cały rok	Wychowawcy świetlicy	Zapisy w dzienniku, sprawozdania,
	Zachęcanie rodziców uczniów mających deficyty rozwojowe do badań w PPP	Rodzice	Cały rok	Wychowawcy, pedagog szkolny	dokumentacja pedagoga szkolnego
	Udzielanie uczniom pomocy w eliminowaniu napięć nawarstwiających się na tle niepowodzeń szkolnych	Uczniowie	Cały rok	Pedagog szkolny	dokumentacja pedagoga szkolnego
	Organizowanie pomocy rodzinom wymagającym wsparcia pedagogicznego, psychologicznego, materialnego	Uczniowie, rodzice	Cały rok	Wychowawcy, pedagog szkolny	Zapisy w dzienniku, sprawozdania, dokumentacja pedagoga szkolnego

Opracowany przez
pedagoga szkolnego
Marzenę Weder